

АРХЕОЛОГІЯ

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ – ЗАСНОВАНИЙ У 1947 Р.
ВИДАЄТЬСЯ ЩОКВАРТАЛЬНО

КИЇВ · 2 · 2022

Головний редактор

ЧАБАЙ В. П., член-кореспондент НАН України, Інститут археології НАН України

Заступник головного редактора

ТОЛОЧКО П. П., академік НАН України, Інститут археології НАН України

Відповідальний секретар

ШЕВЧЕНКО Т. М., кандидат історичних наук, Інститут археології НАН України

Редакційна колегія

БОЛТРИК Ю. В., кандидат історичних наук, Інститут археології НАН України

БОРОФФКА Н., доктор хаб., Німецький археологічний інститут, Німеччина

БРАУНД Д., професор, доктор хаб., Університет Екзетера, Великобританія

БРУЯКО І. В., доктор історичних наук, Одеський археологічний музей НАН України

БУЙСЬКИХ А. В., член-кореспондент НАН України, Інститут археології НАН України

ГАРДІ С. Е., PhD, Норвезький інститут у Римі Університету в Осло, Великобританія

ДЖІНДЖАН Ф., професор, доктор хаб., почесний професор університету Париж 1 Пантеон Сорбонна, Франція

ЗАЛІЗНЯК Л. Л., професор, доктор історичних наук, Національний університет «Кієво-Могилянська академія»

ІВАНЧИК А. І., професор, Французький національний центр наукових досліджень, Франція

КАЙЗЕР Е., професор, доктор хаб., Вільний університет Берліну, Німеччина

ОТРОЩЕНКО В. В., професор, доктор історичних наук, Національний університет «Кієво-Могилянська академія»

ПЛАВІНСЬКИЙ М. О., кандидат історичних наук, Інститут історії НАН Білорусі, Білорусь

ПОТЄХІНА І. Д., кандидат історичних наук, Інститут археології НАН України

РАБІНОВИЦ А., PhD, Техаський університет в Остіні

ФОРНАСЬСЬ Й., професор, доктор, Галле-Віттенбергський університет імені Маргіна Лютера, Німеччина

ХОХОРОВСКИ Я., професор, доктор хаб., Інститут археології Ягеллонського університету, Польща

ARHEOLOGIA

SCIENTIFIC JOURNAL – FOUNDED IN 1947
FREQUENCY: QUARTERLY

KYIV · 2·2022

Editor-in-Chief

CHABAI V. P., Corresponding Member of the NAS of Ukraine, Institute of Archaeology of the National Academy of Sciences of Ukraine

Deputy editor-in-Chief

TOLOCHKO P. P., Academician of the NAS of Ukraine, Institute of Archaeology of the National Academy of Sciences of Ukraine

Executive Secretary

SHEVCHENKO T. M., PhD in History, Institute of Archaeology NAS of Ukraine

Editorial Board

BOLTRYK Yu. V., PhD in History, Institute of Archaeology of the NAS of Ukraine

BOROFFKA N., Professor, Dr. Hab., German Archaeological Institute, Germany

BRAUND D., Professor, Dr. Hab., University of Exeter, UK

BRUIAKO I. V., DSc in History, Odessa Archaeological Museum of the NAS of Ukraine

BUISEKH A. V., Corresponding Member of the NAS of Ukraine, Institute of Archaeology of the NAS of Ukraine

CHOCHOROWSKI J., Professor, Dr. Hab., Institute of Archaeology of Jagiellonian University, Poland

DJINDJIAN F., Professor, Dr. Hab., Professor of the University of Paris 1 Pantheon Sorbonne, France

IVANTCHIK A. I., Professor, National Center for Scientific Research of France, France

FORNASIER J., Professor, Doctor, Martin Luther University Halle-Wittenberg, Germany

HARDY S. A., PhD, Norwegian Institute in Rome, University of Oslo, Great Britain

KAISER E., Professor, Dr. Hab., Free University of Berlin, Germany

OTROSHCHENKO V. V., Professor, DSc in History, National University of Kyiv-Mohyla Academy

PLAVINSKI M. O., PhD in History, Institute of History of the National Academy of Sciences of Belarus, Belarus

POTEKHINA I. D., PhD in History, Institute of Archaeology of the NAS of Ukraine

RABINOWITZ A., PhD in Classical Archaeology, The University of Texas at Austin

ZALIZNIAK L. L., Professor, DSc in History, National University of Kyiv-Mohyla Academy

ЗМІСТ

CONTENTS

Стаммі

PÉTILLON J.-M., CATTELAİN P. Experimental Evidence of Spear-thrower Use in the Late Upper Palaeolithic (Upper Magdalenian) from the Isturitz Cave Site, Pyrénées-Atlantiques, France

MANKO V. O., CHKHATARASHVILI G. L. Transcaucasia and Neolithic of South of Eastern Europe

EVERILL P., MURGULIA N., BENNETT R., LOMITASHVILI D., BURNELL K. Authentic and Therapeutic Engagement with the Past for Veterans at Nokalakevi, Georgia, and on Breaking Ground Heritage Projects in the UK

FORNASIER J., BUISKYKH A. V., KUZMISHCHEV O. H. Urban Planning with Divine Protection? On the Location of (Sub-)Urban Sanctuaries in Olbia Pontica in the Archaic-Classical Period

Articles

- 5 ПЕТІЛЬЙОН Ж-М., КАТТЛЕН П. Експериментальні докази використання списометалки в пізньому верхньому палеоліті (верхній мадлен) з печери Істюриц, Атлантичні Піренеї, Франція
- 19 МАНЬКО В.О., ЧХАТАРАШВІЛІ Г.Л. Закавказзя та неоліт Східної Європи
- 53 ЕВЕРІЛЛ П., МУРГУЛІЯ Н., БЕННЕТ Р., ЛОМІТАШВІЛІ Д. Автентична й терапевтична взаємодія ветеранів із минулим у Нокалакеві в Грузії та в британському проєкті «Breaking Ground Heritage»
- 67 ФОРНАСЬС Й., БУЙСЬКИХ А. В., КУЗЬМИЩЕВ О. Г. Міське планування з божественним захистом? Про розташування (при)міських святилищ в Ольвії Понтійській в архаїчно-класичний період

Публікації археологічного матеріалу
(Наукові фонди Інституту археології НАН України)

КОТЕНКО В. В. Елліністична розписна кераміка з Ольвії
ШЕВЧЕНКО Т. М. Теракотові вівтарика з Ольвії
ТЕСЛЕНКО І. Б., МИРОНЕНКО Л. В. Кераміка середньовічного Білгорода: матеріали розкопок 1969, 1971 рр.

Publication of Archaeological Material
(Scientific Repository of the Institute of Archaeology, NAS of Ukraine)

96 KOTENKO V. V. Hellenistic Painted Ceramics from Olbia
105 SHEVCHENKO T. M. Clay Miniature Altars from Olbia
128 TESLENKO I. B., MYRONENKO L. V. Ceramics of the Medieval Bilhorod: Excavation Materials of 1969, 1971

Хроніка

До 60-річчя Віктора Петровича Чабая
Віктору Афанасійовичу Косаківському – 60!

News Review

153 To the 60th Anniversary of Viktor Petrovych Chabai
155 Viktor Afanasiiovych Kosakivskyi is 60!